

A Fővárosi Ítéltábla a Zamecsnik, Pósfai és Társai Ügyvédi Iroda (...) által képviselt ... (....) felperesnek a Gaál Ügyvédi Iroda (...) által képviselt ... (...) alperes ellen letét kiadása iránt indított perében - mely perbe az alperes pernyertességének előmozdítása érdekében beavatkozott a ... (...) által képviselt ... (....) I. r. és a Hargitai-Mezőfi Ügyvédi Iroda (...) által képviselt ... (....) II. r. alperesi beavatkozó - a Fővárosi Törvényszék 2013. február 26-án kelt 17.G.40.225/2009/86. számú ítélete ellen a II. r. alperesi beavatkozó által benyújtott fellebbezés folytán - nyilvános tárgyaláson - meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az II. r. alperesi beavatkozót, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 250.000 (kettőszázötvenezer) forint + áfa összegű másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A felperesi társaság fő tevékenysége ékszer nagykereskedelem, illetve ötvös szerszámok értékesítése. A korábbi évekhez hasonlóan 2008. évben is részt vett az alperes szervezésében megrendezésre kerülő ..., ahol az alperestől bérelt 18 m²-es standon állította ki az ékszereit.

A kiállítási tárgyak éjszakai őrzésére az alperes vállalt kötelezettséget konténeres értékmegőrzéssel, melyet a felperes igénybe vett, megrendelte a ... pavilonban biztosított konténeres értékmegőrzési szolgáltatást 10.000 forint / éjszaka + áfa áron 2008. február 28-tól március 2-ig terjedő időszakra, három éjszakára.

A konténeres értékmegőrzésre vonatkozó tájékoztató rögzítette: a látogatói zárás után a kiállítók maguk viszik az értékeiket a konténerhez, ahol a szolgáltatást nyújtó biztonsági cég munkatársai azokat fóliába csomagolják, lepecsételt, aláírt biztonsági matricával ellátva átveszik és a konténerben elhelyezik. A matricázás az átadó jelenlétében átvételi elismervény átadásával történik, a reggeli átadás ugyanilyen módon történik, az átvevő aláírásával igazolja, hogy sértetlenül átvette az értékeit. Az átadásra 18 és 19 óra között, az átvételre 7 és 9 óra 30 perc között volt lehetőség. A pavilonban éjszaka biztonsági berendezések, egyébként pedig

humán erő védelem garantálják a biztonságos őrzést, alperes azt a II. r. alperesi beavatkozó (akkori elnevezése: ... közreműködésével biztosította.

A felperes 2008. február 28. napján személygépkocsival vitte a kiállítás helyszínére a kiállítási ékszereket, mindösszesen 51,6861 kg mennyiséget, az ékszerek Görögországból és Ciprusról származó 14 karátos arany ékszerek voltak. 2008. február 28-án a pavilon zárását megelőzően a felperes 48,76971 kg ékszert két táskában helyezett el, konténeres őrzésre átadott az alperes megbízottjaként ott lévő őrnök. Az ékszereket a felperes 18 órai körüli időben a konténerben történő elhelyezés előtt egy kb. 1 méter × 50 cm-es Diplomát márkájú sporttáskába, valamint egy kisebb, kb. 80 × 50 cm-es bőröndbe rakta, a két gurulós, húzható táskát a biztonsági őr fóliázást követően átvette, az átvételről igazolást állított ki. A felperes másnap reggel az átvételi elismervénnyel kérte a táskák kiadását, melyeket az alperes kiadni nem tudott, azok ismeretlen körülmények között eltűntek. A felperes a kiállítás végén (2008. március 2-án) szállítólevéllel vitte vissza maradék ékszereit, 1,9080 kg-ot.

A Budapesti Rendőr-főkapitányság Bűnügyi Főosztálya Betörési Osztálya az ékszerek eltűnése miatt indított büntetőügyben 01321-51/2008.Bü számú határozatával a nyomozást megszüntette. A határozat szerint az eljárás ismeretlen tettesek ellen indult, 2008. február 28-án 17 óra 50 perc és 2008. február 29-én 8 óra 15 perc közötti időben alkalmi lopás módszerével eltulajdonították a szám alatti ... pavilonjában lévő értékmegőrző konténerből a tulajdonát képező két darab ékszereket tartalmazó utazó táskát, a lopási kár kb. 249.216.650 forint. A nyomozás nem zárult eredménnyel, az ismeretlen elkövetők kilétének megállapítására tett intézkedések nem vezettek eredményre.

A felperes pontosított keresetében elsődlegesen a Ptk. 462.§ (1) bekezdése és 466.§ (1) bekezdése alapján a letét kiadására kérte kötelezni az alperest, másodlagosan - amennyiben a letét kiadása nem lehetséges - a Ptk. 318.§ (1) bekezdése és 339.§ (1) bekezdése alapján 246.134.079 forint kártérítés és ezen összeg után 2008. február 29-től a kifizetésig járó törvényes, a Ptk. 301/A.§ (2) bekezdése szerinti kamat megfizetésére kérte kötelezni az alperest és - az alperesi beavatkozók perbelépésének engedélyezése után - az alperesi beavatkozókkal egyetemlegesen perköltség viselésére.

Csatolta a letéti jogviszonyra vonatkozó okiratot, előadva, a táskákban 48,76971 kg aranyékszer volt, alappal bízhatott abban, hogy az alperes megőrzi az értékeit, az alperesnek gyakorlata volt az ékszerkiállítások szervezésében, korábban is biztosított ilyen jellegű szolgáltatást a résztvevő kiállítóknak. A teljesítési segéd alkalmazásában álló őrnök nem tanúsított megfelelő magatartást, a konténert nem őrizte megfelelően.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint a letéti jogviszony létrejött, azonban a felperes az általa megjelölt mennyiséget, értéket kétséget kizáróan bizonyítani nem tudta. Tételes átadás-átvétel lett volna az egyik lehetőség, illetve vagyonbiztosítás, a felperes azonban nem járt el körültekintően, együttműködési kötelezettségének nem tett eleget. Vitatta a felperes által megjelölt mennyiséget, azt, hogy az arany volt, nemesfém-ből készített másolat is lehetett, kérdéses, mi került a táskákba.

Az alperesi beavatkozók is a kereset elutasítását kérték.

A II. r. alperesi beavatkozó utalt arra, a felperesnek bizonyítania kellett volna, hogy az általa megjelölt ékszermennyiség a csomagokban volt, tételes, de legalább fajta, mennyiség szerint pontosan meghatározott értékre vonatkozó okirat nem állt rendelkezésre, mely a felperes számára felróható, a bizonyítási helyzet lehetetlenülése a felperes kárára értékelendő a Ptk. 340.§-a körében.

Az elsőfokú bíróság tanúként hallgatta meg ..., ..., ..., akik ugyancsak részt vettek a ..., ..., aki a perbeli időszakban vagyonőrként átvette a táskákat, valamint ..., ..., ... és

... előadta, ugyancsak kiállítóként vett részt a 2008. évi ..., standja nem messze volt a felperesétől (másfél, két méterre), segített a felperesnek az ékszerek összepakolásában a látogatói zárás után, s látta, hogy azokat két táskába pakolják. A zöld táska nehéz volt, amikor meg volt pakolva, kb. 20 kg súlyú, a másik táska nagyobb volt. Jelen volt akkor is, mikor a felperes képviselői leadták a táskákat megőrzésre, ezt követően a standokhoz történő visszatérés után arra lett figyelmes, hogy az az ő, aki a konténernél volt, idegesen segítséget kért, mert két idegen hölgy begörcsölt és probléma van.

Az elsőfokú bíróság szakértői bizonyítást is elrendelt, beszerezte ... igazságügyi könyv- és adószakértő, illetve ... igazságügyi ékszer-, drágakő-, óra- és tárgyszakértő szakvéleményét.

Az elsőfokú bíróság a 2013. február 26-án kelt 17.G.40.225/2009/86. számú ítéletével a Ptk. 462.§, 463.§, valamint a 318.§ és 339.§ rendelkezései felhívásával kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 246.134.079 forint tőkét, ezen összeg 2008. február 29-től a kifizetés napjáig számított, a késedelemmel érintett félét megelőző napon érvényes jegybanki alapkamat 7%-kal megegyező késedelmi kamatát és 4.666.739 forint perköltséget; az I. r. alperesi beavatkozót, hogy 15 napon belül 508.000 forint, a II. r. alperesi beavatkozót, hogy

1.270.000 forint perköltséget fizessen meg a felperesnek; az alperest, hogy külön felhívásra fizessen meg az államnak 900.000 forint le nem rótt illetéket.

A határozat indokolása szerint a szakvéleményekre, a tanúvallomásokra is figyelemmel - különös tekintettel ... tanúvallomására - megállapítható, a vagyonőr egy rövid időre a konténert őrizet nélkül hagyta, ajtajának bezárásáról nem gondoskodott. Az ékszerek mennyisége életszerű volt a tanúvallomások alapján, a szakvélemények pedig aggálytalanok, a rendelkezésre álló adatok alapján a felperes könyvelése a letétbe helyezett ékszerszámbat tartalmazta, a felperes letétbe helyezhette a megjelölt mennyiséget. ... szakértő alperes kifogásait kellő alapossággal megvizsgálta és megválaszolta, a kiegészítő vélemények, szóbeli nyilatkozatok alapján aggálytalanul elfogadható volt a szakvélemény.

Az elsőfokú bíróság az alperes hivatkozásait nem fogadta el, az alperes nagy értékű ékszerek letétbe helyezését, őrzését vállalta számos kiállító részére, korábban is végzett ilyen tevékenységet, az irányadó szakmai előírásokkal, szabályokkal tisztában volt, illetve tisztában kellett lennie. Akkor tanúsította volna az általában elvárható magatartást az adott helyzetben, amennyiben maga alakítja ki azt a keretet, melynek révén a letétbe helyezni kívánt ékszerek fajta, mennyiség vagy más, beazonosításra alkalmas módon meghatározhatók lettek volna, megelőzendő a későbbi vitás esetek kialakulását. A letétre vonatkozó alperesi tájékoztató ezzel összefüggésben semmit nem tartalmazott, noha a letétbevétel feltételeit alperes alakította ki. Az őrzésre átvett értékek legalább súly szerinti meghatározása éppen az alperes érdekében állt volna, ezért az alperes nem háríthatja át a felperesre azt a mulasztását, melynek folytán a letétbe helyezett tárgyak utólagos meghatározása nehézségekbe ütközik, s nem hivatkozhat alappal a felperesi együttműködési kötelezettség hiányára sem. Nem fogadható el az alperes azon hivatkozása sem, hogy a felperes érdekében állt volna a konténer biztonságos voltáról való meggyőződés, a letéti szerződésből következően az őrzési kötelezettség a szerződés önálló meghatározó eleme. A letéteményesnek olyan magatartást, gondosságot kellett tanúsítania, mellyel a dolgot az elveszésnek, rongálódásnak a veszélyétől megóvhatja. A letevő körülmények eljárása nem mentesíti a letéteményest a biztonságos őrzés körülményeinek ellenőrzésétől.

Az elsőfokú bíróság utalt arra, a letét sajátos rendeltetése folytán a letett dolog eltűnése - egyéb speciális körülmény fennállása hiányában - a letéteményes érdekkörébe tartozik, így az alperes felelőssége megállapítható az őrzésre átvett áru eltűnéseért, annak fajtája, mennyisége, értéke a lefolytatott bizonyítás alapján meghatározható volt. Közvetve a felperesi tényelőadás igazolta az átvett mennyiséget, illetve az illetően, hogy 14 karátos aranyékszer került átadásra. Alperes utalt arra, hogy a táskákban mintakollekció is lehetett, de erre a perben semmilyen adat nem merült fel, ezt a felperes ügyvezetők cáfolták, azzal, a mintakollekció tipikusan karikagyűrűk esetében előforduló, de azzal a felperes nem foglalkozott.

Az elsőfokú bíróság a Ptk. 318.§ (1) bekezdése folytán a szakértői vélemény alapján a káresemény napján irányadó aranyérték figyelembevételével pénzbeli egyenérték megfizetésére kötelezte az alperest, valamint a Pp. 78.§ (1) bekezdése és a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdése alapján kötelezte az alperest,

illetve az alperesi beavatkozókat perköltség megfizetésére; a II. r. alperesi beavatkozót a Pp. 83.§-a alapján költségtöbblet megfizetésére.

Az ítélet ellen a II. r. alperesi beavatkozó fellebbezett. Az első fokú ítélet megváltoztatását, a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását indítványozta.

Előadta, a letéti jogviszony nem vitatott, az sem, hogy az alperes a két csomagot a felperesnek másnap kiszolgáltatni nem tudta, a bizonyítási eljárás során azonban ... tanúvallomását az elsőfokú bíróság nem kellő súllyal vette figyelembe. A tanú a táskák tartalmáról nem nyilatkozott, nem volt jogosultsága belenézni, nem is foglalkozott ezzel, s nem is tájékoztatták, mi van benne, nem foglalkozott azzal sem, hogy milyen súlyú lehet. ... tanúvallomása több ponton ellentmondó volt, azt állította, hogy látta végig a perbeli napon a felperesek standját, majd azt, hogy az ő standjánál nagyon sokan voltak és saját üzletére figyelt, ez azt jelenti, hogy részleteiben nem láthatta a standon lévő ékszereket. Későbbiekben előadta, átment a felperesi standhoz, ott már pakoltak, ő pedig édesanyja részére nézett kitűzőt, ez pedig azt jelenti, nem tudta megfigyelni sem a táskákat a pakolás során, sem azt, hogy mi került táskába, nem látta, hogy oda ékszerek és ötvös eszközök is kerültek-e. Így iratellenes azon ítéleti megállapítás, hogy a tanú látta az ékszerek két táskába történő pakolását, helyes csak az lett volna, látta, hogy ékszereket pakolnak a két táskába. A tanúk a mennyiségről részletesen, tételesen nyilatkozni nem tudtak, nem tekinthető bizonyítottnak, hogy a táskába a kiállításra vitt ékszerek kerültek, nyitott kérdés maradt, hogy milyen súlyban és mennyiségben kerültek ékszerek a táskába, felmerül a tanúk pártatlanságának kérdése is. A felperesi ügyvezetőket meghallgatta az elsőfokú bíróság, de mint elfogulatlan tanúvallomásokot nem lehetett volna figyelembe venni, a felperesi előadást aggálytalanul alátámasztó tanúvallomásról így nem lehet beszélni.

Sérelmezte, az elsőfokú bíróság nem vezette le és nem indokolta azon álláspontját, hogy alperesnek kellett volna kialakítani a letétbe adás olyan rendjét, melynek keretében a bizonyított fajta és mennyiség szerinti meghatározott letétbe adás megvalósult volna. A felek közt, mint két egyenrangú fél közti jogügylet történt, a letétbe szánt dolgokról adatokkal kizárólag a felperes rendelkezett, így ő lehetett volna abban a helyzetben, hogy magáról a letétbeadásról is okiratot szerkesszen, mint ahogyan szállítólevelet is ki tudott állítani arról, a kiállításra kivitte az ékszerekészletet. Sőt ezt az okiratot az alperes közreműködése nélkül is elkészíthette volna. A szakértői vélemények a „lehetett” kategóriába tartoznak, az alperes a szakértői bizonyítást többször vitatta. A szakértői bizonyítás eleve csak a lehetőség bizonyítására szolgálhatott és csak arra is vezetett, meggyőző szakértői bizonyítás nem történt. A tárgyszakértő ugyancsak a lehetőség keretei között végzett vizsgálatot. Mind a könyvszakértő, mind a tárgyszakértő csak annak lehetőségét bizonyította, hogy a felperes által megjelölt ékszerek lehettek az átadás tárgyai, azok beférhettek a két táskába. A perben a bizonyítékok közvetettsége, a lehetőség bizonyítása alperes terhére és nem javára nyert értékelést, jöllehet a bizonyítás a felperest terhelte volna a letétbe adott mennyiséget, értéket illetően. Az elsőfokú bíróság ugyan mérlegelt, de a letétbe adást tekintve csak lehetőség

szintjén szolgáltatott peranyag és bizonyítás alapján, alapul véve azt a szempontot, hogy a lehetőség nem nyert cáfolatot és okszerűtlenül, életszerűtlenül az alperes érdekkörében és terhére értékelte a letétbe adás elmaradt bizonylatolását mennyiség és érték szerint, közvetve tekintette igazoltnak az alperes terhére eső tényállást. Hivatkozott a korábbi beadványaiban foglaltakra és az alperes előadásaira is.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében - az alperesi beavatkozó fellebbezésének megalapozatlanságára hivatkozva - lényegileg az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és az alperesi beavatkozó perköltségben marasztalását kérte.

Előadta, az elsőfokú bíróság széleskörű bizonyítás után a tényállást helyesen állapította meg, a beszerzett bizonyítékok helyes értékelésével helytálló következtetésekre jutott, a határozat érdemben helytálló. A fellebbezés konkrét eljárási- vagy anyagi jogszabálysértést nem jelölt meg, s nem a mérlegelés tényét támadta, hanem azok kapcsán egyes alperesi beavatkozó által kiemelt szempontok figyelmen kívül hagyását. A letét vonatkozásában a letétbe helyezés ténye nem volt vitatott, a két darab letéti tárgyat az alperes nem tudta visszaszolgáltatni. A táskák tartalmát nem látta, a letéti szolgáltatást teljesítési segéd útján teljesítette, a megőrzés nem sikerült. Az alperes nem először rendezett kiállítást, tudta, mire vállalkozik, adott helyzetben az alperes teljesítési segédjétől lett volna elvárható a szemrevételezés, vizsgálat vagy mérés, más módon nem lehetett volna a tárgyakat átvenni, az ékszerek nagy száma nem tette volna lehetővé az egyenkénti regisztrációt. A teljesítési segéd hibázott, az átvétel és az őrzés körülményei nem voltak megfelelőek.

Utalt a Ptk. 4.§ (4) bekezdése szerinti, az értékmegőrzővel, szervezővel kapcsolatos elvárhatóság körében arra, biztosítani kellett volna a helyszín megfelelő védelmét élőerős és technikai védelemmel, riasztókkal, kamerákkal, megfelelő biztonságtechnikai előírások megtartásával. A szakértői vizsgálatok tekintetében előadta, a szakértők tényadatokat vizsgáltak, ő a bizonyítási kötelezettségének eleget tett, tanúvallomásokkal, könyveivel, bizonylataival, leltáraival és a szakvéleményekkel bizonyította az aranykészletet, annak mennyiségét. A szakvélemények, a szállítólevelek és a záróállomány adatai alapján aggálymentesen megállapítható volt, hogy milyen mennyiségű ékszert vitt a kiállításra és nem vitt vissza, amelyet alperes letétbe vett. A tanúvallomások is megalapozottak, utalt vallomására.

A fellebbezés az alábbiakra tekintettel megalapozatlan.

A jelen ügyre alkalmazandó 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 462.§ (1) bekezdése értelmében letéti szerződés alapján a letéteményes köteles a letevő által rábízott dolgot időlegesen megőrizni.

A 463.§ (1) bekezdése szerint a letéteményes a dolgot a szerződésben meghatározott módon köteles őrizni.

A (2) bekezdés alapján a letéteményes a jogosan igénybe vett harmadik személy magatartásáért úgy felel, mintha a dolgot ő maga őrizte volna.

A 318.§ (1) bekezdése és a 339.§ (1) bekezdése értelmében pedig amennyiben a letétbe helyezett dolgot visszaadni nem tudja, köteles a letevő kárát megtéríteni.

Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok okszerű mérlegelésével a Pp. 206.§ (1) bekezdése rendelkezéseinek megfelelően állapította meg a tényállást és helyesek voltak a levont jogi következtetései is.

Kiemelt jelentősége volt az alperes konténeres értékmegőrzéssel kapcsolatos tájékoztatójának, amely szerint „a látogatói zárás után a kiállítók maguk viszik a konténerhez értékeiket, ahol a szolgáltatást biztosító biztonsági cég munkatársai védőfóliába csomagolják és lepecsételt, aláírt biztonsági matricával ellátva átveszik és elhelyezik a konténerben. A csomagok matricázása az átadó jelenlétében történik és az átvételről elismervényt állítanak ki”. A tájékoztató továbbá tartalmazta, hogy a pavilonban éjszaka biztonsági berendezések, kívül pedig humán erő védelem garantálja a kiállítási tárgyak biztonságos őrzését.

A konténeres értékmegőrzés megrendelésével a felperes és az alperes között a tájékoztató szerinti tartalommal a letéti szerződés létrejött. Az elsőfokú bíróság helytállóan utalt arra, a felperes által csatolt iratok, a tanúvallomások, illetve a tárgyszakértő és a könyvszakértő véleménye közvetve alátámasztották azt a felperesi előadást, hogy a felperes által megjelölt mennyiségű és értékű aranyékszer került az alperesnek átadásra letéti őrzésre. Az aranyékszereket tartalmazó táskák visszaadásra nem kerültek, azokat ismeretlen elkövetők eltulajdonították, ebben a körben a Budapesti Rendőr-főkapitányság Bűnügyi Főosztály 010001321-51/2008.Bű számú határozatában foglaltak az irányadók.

Nem helytálló azon II. r. alperesi beavatkozó hivatkozás, hogy a felperestől lett volna elvárható okirat szerkesztése az ékszerek átadásáról. Ebben a körben a Fővárosi Ítéltábla utal arra is, az őrzést végző cég alkalmazottaitól sem volt elvárható, hogy az átadott ékszerek tételes, érték szerinti ellenőrzését elvégezzék.

Összességében az elsőfokú bíróság a felperes által csatolt iratokkal, a meghallgatott tanúk vallomásaival, a beszerzett szakértői véleményekkel közvetett módon, de helytállóan látta bizonyítottanak a felperes kereseti kérelmében foglaltakat és helyes ítéletet hozott.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A Pp. 78.§ (1) bekezdése, 239.§-a és a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (5) és (6) bekezdése alapján kötelezte az eredménytelenül fellebbező II. r. alperesi beavatkozót a felperes javára fellebbezési perköltség megfizetésére, azzal, hogy a peres felek az egyéb, a másodfokú eljárással kapcsolatban felmerült költségeiket maguk viselik.

Budapest, 2014. május 16.

Dr. Rózsa Éva s. k.
a tanács elnöke

Dr. Molnár József s. k.
előadó bíró

Dr. Rutkai Éva s. k.
bíró

A kiadmány hitelül:

Gesztesi Diana
írnok